

DE  
**MILITAIRE SPECTATOR.**  
TIJDSCHRIFT

VOOR HET  
LEGER IN NEDERLAND  
EN DAT IN DE  
OVERZEESCHE BEZITTINGEN.

ONDER HOOFDREDACTIE VAN  
W. F. POP,  
LUITENANT-KOLONEL BIJ HET 3E REGIMENT VELD-ARTILLERIE.

NIEUWE SERIE.

79<sup>STE</sup> JAARGANG.

MET PLATEN EN KAARTEN.



UTRECHT  
A. W. BRUNA & ZN.  
1910.



MILITAIRE SPECTATOR.

13  
of the  
month

**Inhoud van den negen en zeventigsten jaargang.  
Nieuwe Serie.**

**A**

Administratie van het Nederlandsche leger, De Militaire, door VOGEL. . . . .	Blz. 787.
Afslaan van den stormaanval door de verdedigende artillerie in den vestingoorlog, Het, door HANAU.	Blzn. 626, 673.
Afstandmeting en de Stereo-Comparator, door LE HEUX. . . . .	Blz. 587.
Afstandmeting voor lage kustbatterijen, door ORTT.	» 417.
Afstandmeting voor lage kustbatterijen, door RANNEFT	» 201.
ALPHEN DE VEER, VAN, De sectie-opleiding . . . . .	» 730.

**B**

B., De verpleging van het Fransche leger gedurende den veldtocht van 1812 in Rusland . . . . .	Blzn. 792, 860.
B., Een en ander uit de geschiedenis der legerverpleging tot en met den Napoleontischen tijd . . . . .	» 636, 684.
BANNINK, Het uniformvraagstuk van het N.-I. leger.	Blz. 14.
BANNINK, Onze diplomatieke en consulaire dienst in Oost-Azië, in verband met de verdediging van Nederlandsch Oost-Indië . . . . .	Blz. 358.
BENSCHOP, In Memoriam, Dr. J. J. HOOGEBOOM. . . . .	» 63.
Bereden infanterie, door VAN SLOBBE . . . . .	» 721.
BERG, V. D., Het hoofdaanvalsfront van Port Arthur en zijn nabijverdediging . . . . .	Blzn. 762, 840.
Blijvend gedeelte en de dekking der mobilisatie, Het vraagstuk van het, door SCHOLTEN . . . . .	Blz. 511.
Boekaankondigen:	
ANDRÉ (d'), La mitrailleuse aviatrice. . . . .	Blz. 892.
Armées des principales puissances au printemps de 1910 (Les).	» 599.
ARTILLERIST, Een weinig geslaagde verdediging van het KRUPP-monopolie . . . . .	» 455.
BAS (F. DE) et T'SERCLAES DE WOMMERSOM (J. DE), La campagne de 1815 aux Pays-Bas. . . . .	Blzn. 220, 301.
BLEIBTREU (CARL), Das Ende . . . . .	Blz. 815.
BLEIBTREU (CARL), Die grosse Armee . . . . .	» 815.
BLIJENBURG (W. P. HUBERT VAN), Het Zweedsche stelsel van gymnastiek . . . . .	» 742.
BOUWENSCH (K. W.), Tactische beschouwingen over het gevecht der verbonden wapens. . . . .	» 382.



BREMER (R.), Ce que le peuple belge doit savoir . . . . .	Blz. 455.
Brisanzschrapnel EHRHARDT-VAN ESSEN und das KRUPPSche Granatschrapnel . . . . .	» 744.
COHEN STUART (W. J.), Brieven over Marinebeheer . . . . .	Blzn. 456, 598, 817.
COOL (W. H.), ALPH. BERGET, De weg door het luchtruim.	Blz. 384.
COOL (W. H.), De vliegmaschine . . . . .	» 892.
DAM VAN ISSELT (W. E. VAN), De Stelling van Amsterdam .	» 891.
DEKKER (F.), Landweer-administratie . . . . .	» 457.
DISSE (J. S. G.) en SCHEFFER (J. H.), Grondslagen der lichame- lijke opvoeding op lagere en middelbare scholen en gymnasia	» 599.
DONK (P.), Het Nederlandsche officierskorps. . . . .	» 740.
DONK (P.), Het papier in het leger . . . . .	» 741.
DUCHÊNE, L'aéroplane, étudié et calculé par les mathématiques élémentaires . . . . .	» 893.
DUTRIC, Eene illusie? Nieuwe denkbeelden omtrent hetgeen ons te doen staat om weerbaar te worden. . . . .	» 669.
EIGEMAN (Mr. J. A.), Vereenigen van ambtenaren en militairen . . . . .	» 890.
HENCKENS (E. F. C. H.), Lieutenant HENCKENS. Mémoires .	» 814.
HOFF (J. P. VAN DEN), Open brief aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal . . . . .	» 151.
KLERCK (Jhr. Mr. R. A.), Waar schuilt het gevaar? . . . . .	» 891.
KOOMANS (Dr. N.), Draadlooze telegrafie . . . . .	» 892.
MACAR (J. DE) et DELATTRE (S.), Les explosifs militaires violents.	» 307.
MULLER MASSIS (T. F. J.) en TEN BOSCH (J. L.), Eene oefen- ingsreis op het gebied van tactiek, stafdienst en leger- verpleging . . . . .	» 68.
NIMFÜHR (R.), Die Luftschiffahrt . . . . .	» 308.
OUDENDIJK (K. E.), Het zoogenaamde KRUPPmonopolie in de Avondpost . . . . .	» 598.
P. D. La réforme militaire . . . . .	» 600.
SABRON (F. H. A.), Eenige opmerkingen over de toepassing van het tweeploegenstelsel bij de infanterie . . . . .	» 888.
SABRON (F. H. A.), Geschiedenis van het 33ste Regiment Lichte Infanterie . . . . .	» 813.
SLUYS (J. M.), Eene nieuwe schietopleidingsmethode voor de Nederlandsche infanterie . . . . .	» 379.
STAAL (H. P.), De verbetering onzer kustverdediging . . . . .	» 817.
STEENKAMP (J. C. P. W. A.), De Nederlandsche Rijscholen .	» 150.
TWEE PIOTTEN, Neerlands doodstrijd in 1918 . . . . .	» 227.
VOOGT (GOS. DE), Aan alle landgenooten langs Neerland's grenslijn . . . . .	» 228.
WAAL (J. DE), Het Nederlandsche Roode Kruis. Zijn taak in oorlogs- en in vreedstijd . . . . .	» 668.
WARMELO (W. L. VAN), Opstellen over africhting van paard en ruiter . . . . .	» 149.
BOEIJE, Geweer-mitrailleurs, stelsel MADSEN, in het buitenland . . . . .	Blzn. 36, 95, 168, 257, 321, 392, 474, 545, 648, 694, 753, 854.
BOSSCHART, Eene methode ter beoefening van het vuurgevecht der infanterie. . . . .	Blz. 578.
BOUWENSCH, Het gebruik van teekens gedurende het infanteriegevecht . . . . .	» 279.

- BOUWENSCH, Tactische en psychologische beschouwingen betreffende den invloed der slagleiding op den loop van het gevecht . . . . . Blzn. 444, 495, 536.  
 Bruggen, Eenige beschouwingen naar aanleiding van:  
 Nog eens iets over militaire, door VAN MAANEN Blzn. 127, 183.

**C**

- Cavaleriemanoevres, Een en ander naar aanleiding der, door W. . . . . Blzn. 746, 869.  
 Cavalerie-onderstelling N<sup>o</sup>. 1. . . . . Blzn. 22, 87, 160, 241.

**D**

- Diplomatieke en consulaire dienst in Oost-Azië, in verband met de verdediging van Nederlandsch Oost-Indië, Onze, door BANNINK . . . . . Blz. 358.  
 DORRÉ, Het nieuwe Militair telegram- en notitieboekje van MAVORS . . . . . » 736.  
 Duurzame versterkingskunst, De hedendaagsche, door MIJSBERG. . . . . » 344.

**E**

- ENKLAAR, Wijziging in de schietopleiding de infanterie. Blz. 32.  
 Exercitiereglement voor de infanterie, Het Japansche, door V. D. HEGGE ZIJNEN. . . . . » 425.

**F**

- FABIUS, Een bedelbriefje . . . . . Blz. 459.

**G**

- Geweer-mitrailleurs, stelsel MADSEN, in het buitenland, door BOEIJE . . . . . Blzn. 36, 95,  
 168, 257, 321, 392, 474, 545, 648, 694, 753, 854.  
 GRINTEN (v. D.), Wijziging van het Reglement Infanterie . . . . . Blz. 214.

**H**

- HANAU, Het afslaan van den stormaanval door de verdedigende artillerie in den vestingoorlog . . Blzn. 626, 673.  
 HANNIBAL, NAPOLEON en de geoefendheid van den soldaat, door VAN VOORST TOT VOORST . . . . Blz. 584.  
 HANS DELBRÜCK: Geschichte der Kriegskunst im Rahmen der politischen Geschichte, door HASSELBACH . . . . . Blzn. 115, 191, 268.  
 HASSELBACH, HANS DELBRÜCK: Geschichte der Kriegskunst im Rahmen der politischen Geschichte . . . . . Blzn. 115, 191, 268.  
 HOEKSTRA, TEN BROECKE, Naar aanleiding van het artikel: Onze stafkaart . . . . . Blz. 55.

**I**

- Infanterie te water, door SNOEK . . . . . Blz. 726.

Infanterie, Wijziging van het Reglement, door V. D. GRINTEN. . . . .	Blz. 214.
In Memoriam, DR. J. J. HOOGEBOOM, door BENSCHOP. . . . .	» 63.
Inschieten van geweren, door VETHAKE . . . . .	» 717.

**J**

Juist-snelle aanslag gewenscht? Is afschaffing van den, door SCHÖNSTEDT. . . . .	Blz. 706.
--	-----------

**K**

K, Een en ander over de verpleging van het Russische leger in 1904—1905 . . . . .	Blzn. 369, 404, 486, 561.
KOOLEMANS BEIJNEN, De order van den Prins van ORANJE aan CHASSÉ uit St-Symphorien in den vroegen morgen van den 15 <sup>en</sup> Juni 1815 . . . . .	Blz. 567.
Korte mededeelingen omtrent militaire zaken in verschillende landen. . . . .	Blzn. 65, 146. 217, 298, 376, 452, 524, 598, 665, 738, 810, 885.
Kustfronten, Herbewapening onzer, door RANNEFT. . . . .	Blz. 821.

**L**

LANDAAL, Bruikbaar militiekader en nog wat. . . . .	Blz. 142.
Landing in Zeeland in 1809, De, door TONNET. (Vervolg van blz. 722/1909.) . . . . .	Blzn. 1, 79, 153, 231, 311, 387, 461.
Legerverpleging tot en met den Napoleontischen tijd, Een en ander uit de geschiedenis der, door B. . . . .	Blzn. 636, 684.
LE HEUX, Afstandmeting en de Stereo-Comparator . . . . .	Blz. 587.

**M**

MAANEN, VAN, Eenige beschouwingen naar aanleiding van: Nog eens iets over militaire bruggen. . . . .	Blzn. 127, 183.
Militaire bijstand bij binnenlandsche onlusten, door C. v. V. T. V. . . . .	Blz. 876.
Militair telegram- en notitieboekje van MAVORS, Het nieuwe, door DORRÉ. . . . .	» 736.
Militiekader en nog wat, Bruikbaar, door LANDAAL. . . . .	» 142.
Mobilisatie, Het vraagstuk van het blijvend gedeelte en de dekking der, door SCHOLTEN . . . . .	» 511.
MIJSBERG, De hedendaagsche duurzame versterkingskunst. . . . .	» 344.

**N**

NIEUWENHUYZEN. Problemen van Groot-Nederland. . . . .	Blz. 603.
---	-----------

**O**

Oefening van het kader bij de infanterie gedurende het IV. tijdperk, door S . . . . .	Blz. 785.
---	-----------



- Order van den Prins van ORANJE aan CHASSÉ uit  
St. Symphorien in den vroegen morgen van den  
15<sup>en</sup> Juni 1815, De, door KOOLEMANS BEIJNEN . . . . . Blz. 567.  
ORTT, Afstandmeting voor lage kustbatterijen . . . . . » 417.  
Overzicht van Buitenlandsche Tijdschriften. (Heeft  
een *afzonderlijke, doorlopende pagineering*.)

**P**

- Port Arthur en zijn nabijverdediging, Het hoofdaan-  
vaisfront van, door V. D. BERG . . . . . Blzn. 762, 840.  
Problemen van Groot-Nederland, door NIEUWEN-  
HUYZEN . . . . . Blz. 603.

**R**

- RANNEFT, Afstandmeting voor lage kustbatterijen. . . . . Blz. 201.  
RANNEFT, Herbewapening onzer kustfronten . . . . . » 821.

**S**

- S., Oefening van het kader bij de infanterie gedu-  
rende het IV. tijdperk . . . . . Blz 785.  
SCHARROO, Nederlandschespoorwegexploitatie-troepen. . . . . » 709.  
Schietsopleiding der infanterie, Wijziging in de, door  
ENKLAAR. . . . . » 32.  
SCHOLTEN, Het vraagstuk van het blijvend gedeelte  
en de dekking der mobilisatie . . . . . » 511.  
SCHÖNSTEDT, Is afschaffing van den juist-snellen  
aanslag gewenscht? . . . . . » 706.  
Sectie-opleiding, De, door VAN ALPHEN DE VEER . . . . . » 730.  
SLOBBE, VAN, Bereden infanterie . . . . . » 721.  
SNOEK, Infanterie te water . . . . . » 726.  
Spoorwegexploitatie-troepen, Nederlandsche, door  
SCHARROO . . . . . » 709.  
Staatsbegrooting, Wetsontwerpen, enz. (Heeft eene  
*afzonderlijke doorlopende pagineering*.) . . . . .  
Stafkaart, Naar aanleiding van het artikel: Onze,  
door TEN BROECKE HOEKSTRA . . . . . „ 55.  
Stafkaart, Nogmaals: Onze, door V. D. WETERING,  
bijgd. DE ROOIJ . . . . . „ 57.

**T**

- Tactische en psychologische beschouwingen betref-  
fende den invloed der slagleiding op den loop  
van het gevecht, door BOUWENSCH . . . . . Blzn. 444, 495, 536.  
Teekens gedurende het infanterie gevecht, Het ge-  
bruik van, door BOUWENSCH. . . . . Blz. 279.  
Teekens, te bezigen in het gevecht der infanterie,  
door TER BEEK . . . . . „ 293.  
TER BEEK, Teekens te bezigen in het gevecht der  
infanterie . . . . . „ 293.

- TERKUHLE, Zoeklichten . . . . . Blz. 435.  
 TONNET, De Landing in Zeeland in 1809. (Vervolg  
 van blz. 722/1909) . . . . . Blzn. 1, 79, 153, 231, 311, 387, 461.

## U

- Uniformvraagstuk van het N.-I. leger, Het, door  
 BANNINK . . . . . Blz. 14.

## V

- V. T. V., C. v., Militaire bijstand bij binnenlandsche  
 onlusten . . . . . Blz. 876.  
 Veldhouwitsers, Welke steun kan voor het Neder-  
 landsche veldleger van de indeeling van . . . . .  
 verwacht worden, door WESTERVELD . . . . . Blzn. 286, 335.  
 Verplegingsbevel, door VOSMAER . . . . . Blz. 357.  
 Verpleging van het Fransche leger gedurende den  
 veldtocht van 1812 in Rusland, De, door B . . . . . Blzn. 792, 860.  
 Verpleging van het Nederlandsche leger in oorlogs-  
 tijd, De, door WINCKEL . . . . . „ 502, 527.  
 Verpleging van het Russische leger in 1904—1905,  
 Een en ander over de, door K. . . . . Blzn. 369, 404, 486, 561.  
 VETHAKE, Inschieten van geweren . . . . . Blz. 717.  
 VOORST TOT VOORST, VAN, HANNIBAL, NAPOLEON  
 en de geoefendheid van den soldaat . . . . . „ 584.  
 VOSMAER, Verplegingsbevel . . . . . „ 357.  
 Vuurgevecht der infanterie, Eene methode ter be-  
 oefening van het, door BOSSCHART . . . . . „ 578.

## W

- W., Een en ander naar aanleiding der cavalerie-  
 manoeuvres . . . . . Blzn. 746, 869.  
 WESTERVELD, Welke steun kan voor het Nederland-  
 sche veldleger onder de voor dat leger meest  
 waarschijnlijke gevechtsonstandigheden, van de  
 indeeling van veldhouwitsers verwacht worden . . . . . „ 286, 335.  
 WETERING, bijgd. DE ROOIJ, v. D., Nogmaals: Onze  
 Stafkaart . . . . . Blz. 57.  
 Wetsontwerpen, Staatsbegroting, enz. (Heeft eene  
*afzonderlijke doorlopende pagineering.*)  
 WINCKEL, De verpleging van het Nederlandsche  
 leger in oorlogstijd . . . . . Blzn. 502, 527.

## Z

- Zoeklichten, door TERKUHLE . . . . . Blz. 435.  
 ZIJNEN, v. d. HEGGE, Het Japansche exercitiereg-  
 lement voor de infanterie . . . . . „ 425.

### Wetsontwerpen, Staatsbegroting, enz.

- Instelling fonds verbetering kustverdediging enz. . . . . Blz. 1.



Staatsbegrooting 1911. VIII <sup>ste</sup> Hoofdstuk. Ontwerp van wet en Memorie van Toelichting. . . . .	Blz. 34.
Staatsbegrooting 1911. VIII <sup>ste</sup> Hoofdstuk. Voorloopig Verslag . . . . .	« 126.
Staatsbegrooting 1911, VIII <sup>ste</sup> Hoofdstuk. Memorie van Antwoord. . . . .	« 171.
Begrooting uitgaven vestingstelsel. Ontwerp van wet en Memorie van Toelichting. . . . .	« 123.
Begrooting uitgaven vestingstelsel. Voorloopig Verslag. » » » Memorie van Antwoord.	« 170. « 296.